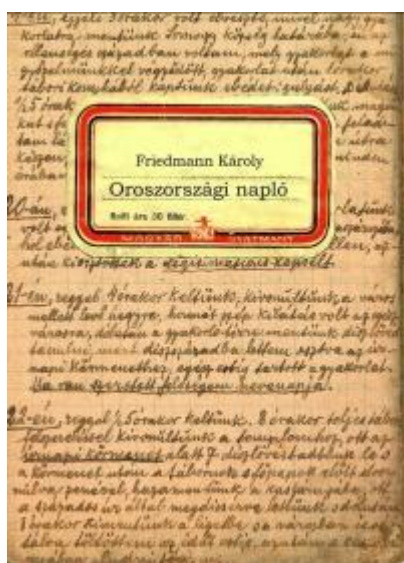

Forrás: <http://www.folyoirat.tortenelemtanitas.hu/2011/10/egy-tulelo-tollabol-fiedmann-karoly-oroszorszagi-naplo-reprint-kiado-budapest-2010-150-l-02-03-10/>

Egy túlélő tollából

(Fiedmann Károly: Oroszországi napló. Reprint Kiadó, Budapest, 2010. 150 l.)

Kiadói tájékoztató

A Reprint kiadásában megjelent első világháborús kéziratos napló nyomtatott formájának és sokszorosításának köszönhetően már minden történelem iránt érdeklődő számára elérhető. Bár a klasszikus könyvterjesztői forgalomban nem kapható, viszont a kiadó honlapján és Vateraboltjában is megrendelhető.

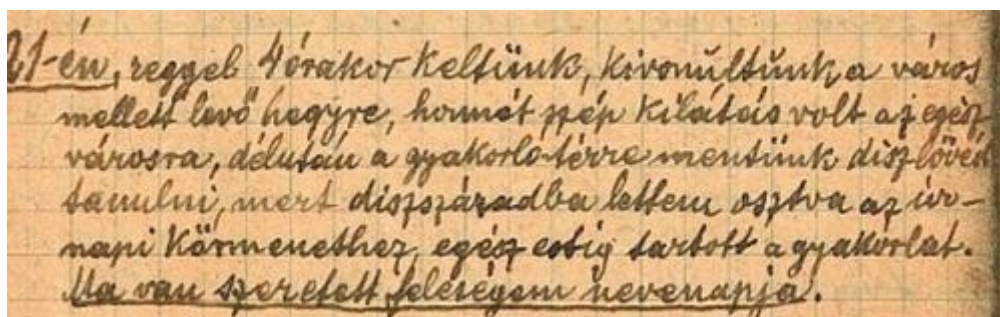
A Friedmann Károly K.u.K. katona, oroszországi hadifogoly bő 2 évét felölelő leíró könyv 150 oldalon, 27 db illusztrációval, valamint korabeli újsághírekkel, kapcsolódó dokumentumokkal kiegészítve egyéni látásmódjával színesíti az olvasó ismereteit a háború időszakáról. A kiadó szándékának megfelelően a mű forrásmű, így kizárólag az eredeti kéziratot, illetve az illusztrációkat tartalmazza.

Az újranyomásokkal foglalkozó kiadó első saját könyve Friedmann Károly világháborús oroszországi hadifogságának története, amely az 1916. május –1918.

április közötti időszakot öleli fel. A kézirat egy nagyméretű hadtörténeti hagyaték részeként maradt fenn.

A napló tulajdonosa tudósít a galíciai frontról és az azt követő baltikumi – Szentpétervár-környéki hadifogságáról. Az utolsó pár oldalon pedig a Friedmann Károly által írt és összegyűjtött versek és katonadalok saját – meglepően jól olvasható – kézírásában olvashatók.

A könyv nem tartalmaz szerkesztői átírásokat, teljes egészében egy budapesti sváb fiatalember szavai az első sorból; a lövészárokból, majd a hadifogolytáborból. A hétköznapiak, a kiképzés, a temetések, a csaták, foglyomunka az orosz téli mínuszokban... Az érzelmeket mellőző, tényhű leírás ellenére is szívszorító, ahogyan a mindennapjait elmeséli. Egy újabb színfolt ez a frontnaplók sorában, ami megjelenését tekintve ki is emelkedik ezek közül, mivel a napló formailag is őrzi eredeti naplófüzet mivoltát. *(Rendhagyó módon nem ragasztókötéttel, hanem spirálozott füzet.)*

A szerző háború előtti és utáni életéről nincs információ. Hazatértét követően további naplóbejegyzés nem történt. Az egyetlen, ami a Fővárosi Levéltár [online archívumában](#) található, egy 1955-ös hagyatéki tárgyalás jegyzőkönyve. Ezek szerint Fiedmann Károly igen tisztes kort ért meg, és nem hagyott túl mély nyomot egyébként sem érzелgős lelkében a fogság.

A kiadó a helyenként már szakadt, rossz állapotban lévő füzetet a Hadtörténeti Intézet Térképtárának és Fotóarchívumának kapcsolódó és kiegészítő anyagaival, valamint a hagyatékból található korabeli újságok, szolgálati szabályzatok ide vonatkozó oldalaival tette érdekesebbé, a hátteret is megismertető, kivételes kiadvánnyá.

nem fejeztük be a visszamentünk d.a. a faluba, csak erős tüzési tűz volt ma, épen átellenünk volt egy határis felállítva mely egész nap okádta fejünk felett a lövegeket. Naponta jelennek meg az orosz repülők felettünk s mivel tüzési tűz erős lővi közelünkben csak le a hűvelők, melyek ellen nem védekezhettünk. Este vacsora, lefekvés és alvás.

30-án vasárnap ugyanaz, mint tegnap, csak kevesebb ágytűz, a fedezékeket megnagyobbítottuk s mivel az orosz ma sem támadott, ismét visszavonultunk a faluba. A tüzési tűz ma alábbhagyott. Vacsora, lefekvés és alvás.

31-én éjjel 3 órakor indultunk ismét a ott kinn is ebédeltünk s vacsoráltunk is, este 9 órakor kimegyünk a rajvonalba, egész nap hevertünk, mert nem volt semmi dolgan. Este 9 órakor végre elindultunk a rajvonalba s éjjelre meg is érkezünk, felváltva egy másik zászlóval. Éjjel kisse aludtam, ha alvásnak lehet nevezni ezt a kis pihenést. A nehéz hátizsák csak úgy nyomta vállamat, hogy majd beleszakadtam. Ezen állást, amit itt elfoglaltunk *Isposov* állásnak hívják.

Rövid pihenő a lövészekben
Fotó: HM Hadtörténeti Intézet és Múzeum, Fotóarchív

23

